

Προβληματισμοί πάνω στο ζήτημα των λιμανιών της προϊστορικής Κρήτης

Διδάσκων: Α. Βλαχόπουλος

Μάθημα: Εισαγωγή στον Μινωικό Πολιτισμό

Επιμέλεια: Μενιδιάτη Γεωργία

A.M:8294

*Κρήτη τις γαῖ' ἔστι, μέσωσ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
καλὴ καὶ πείρα, περιέρρητος (Ομ. Οδύσ. 19.172-173).*

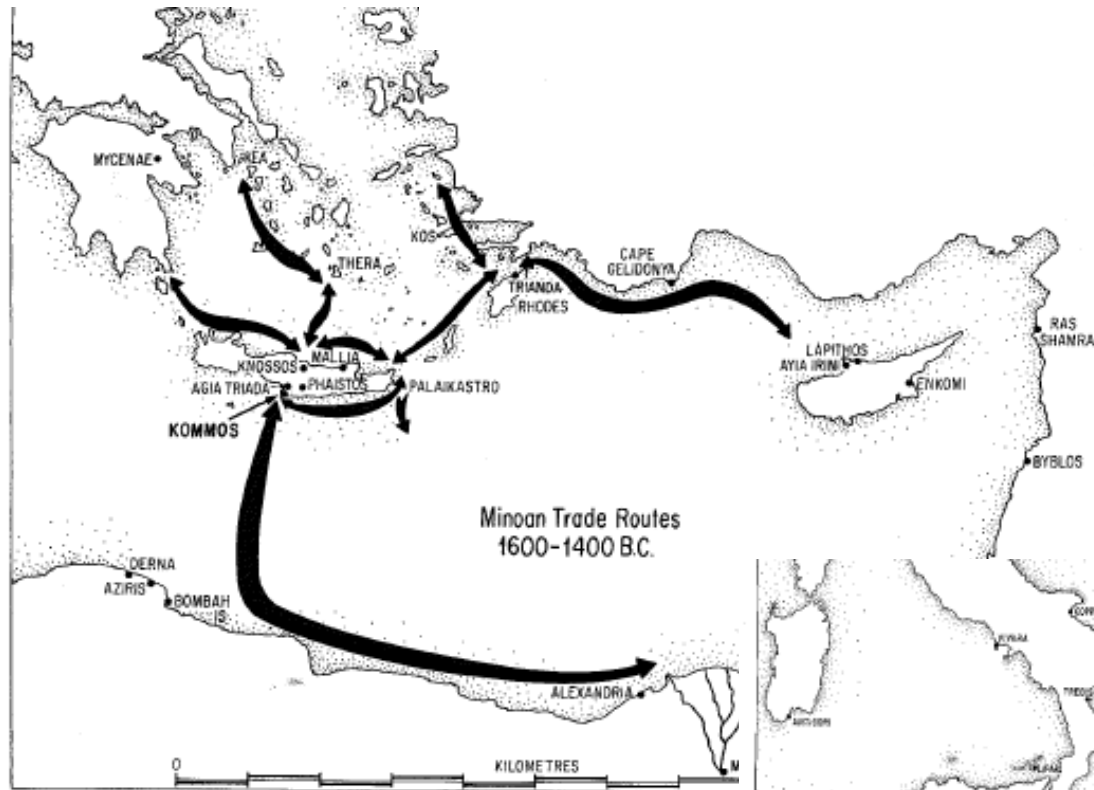

Fig. 10. Map, Minoan Trade Routes 1600-1400 B.C.

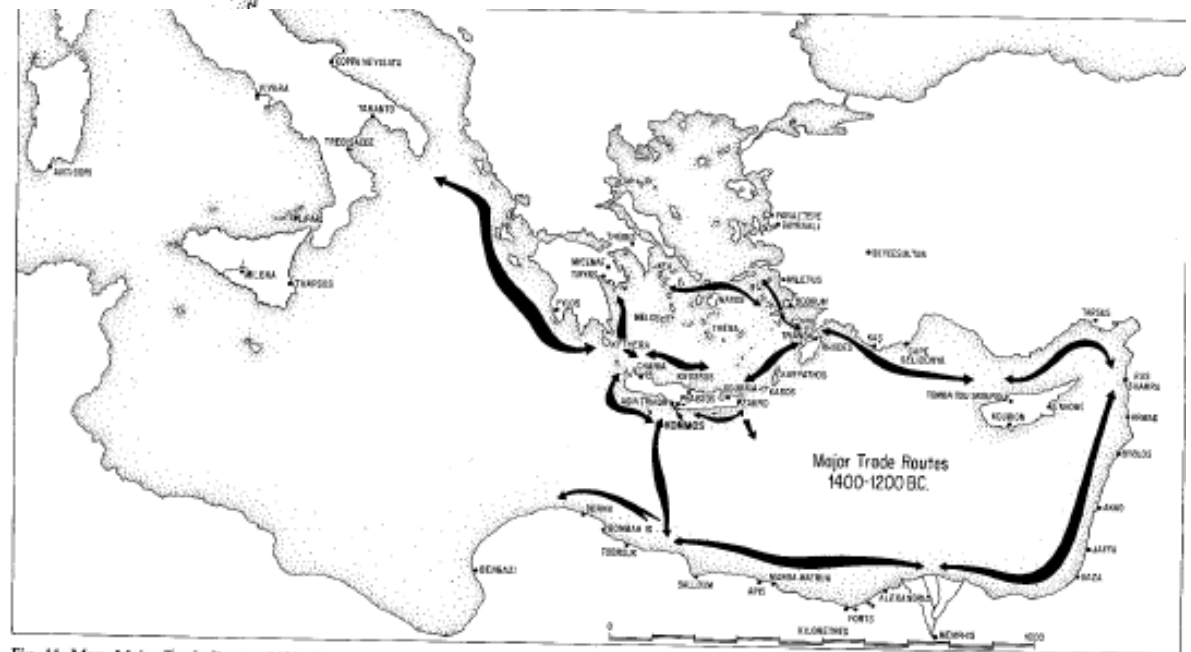
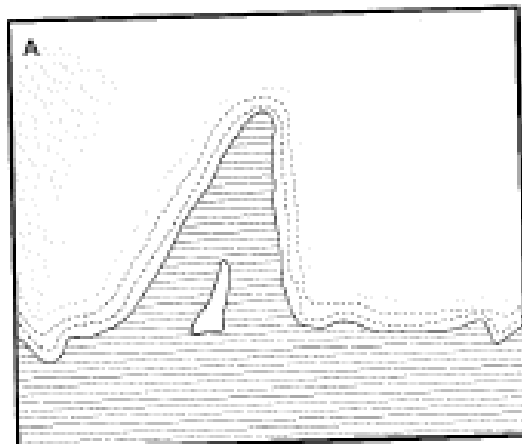
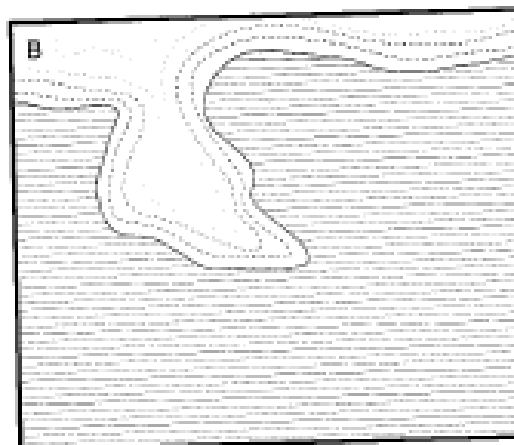

Fig. 11. Map, Major Trade Routes 1400-1200 B.C.

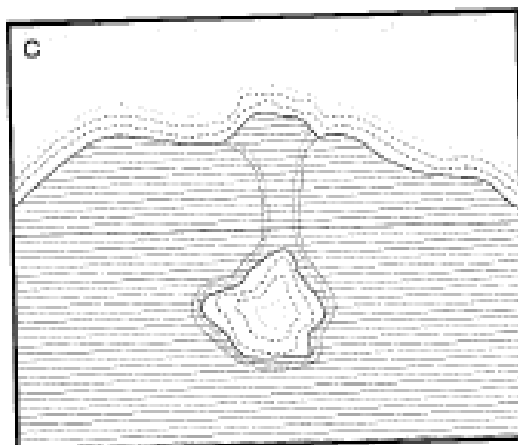
Λιμένες

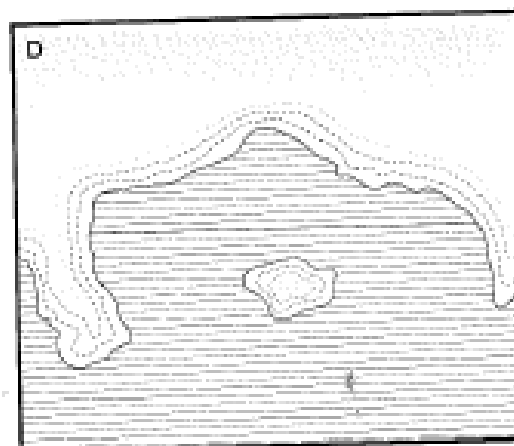
ESTUARY OF RIVER

PENINSULA

SUNK PENINSULA

COAST AND ISLET

ΘΑΛΑΣΣΟΚΡΑΤΙΑ

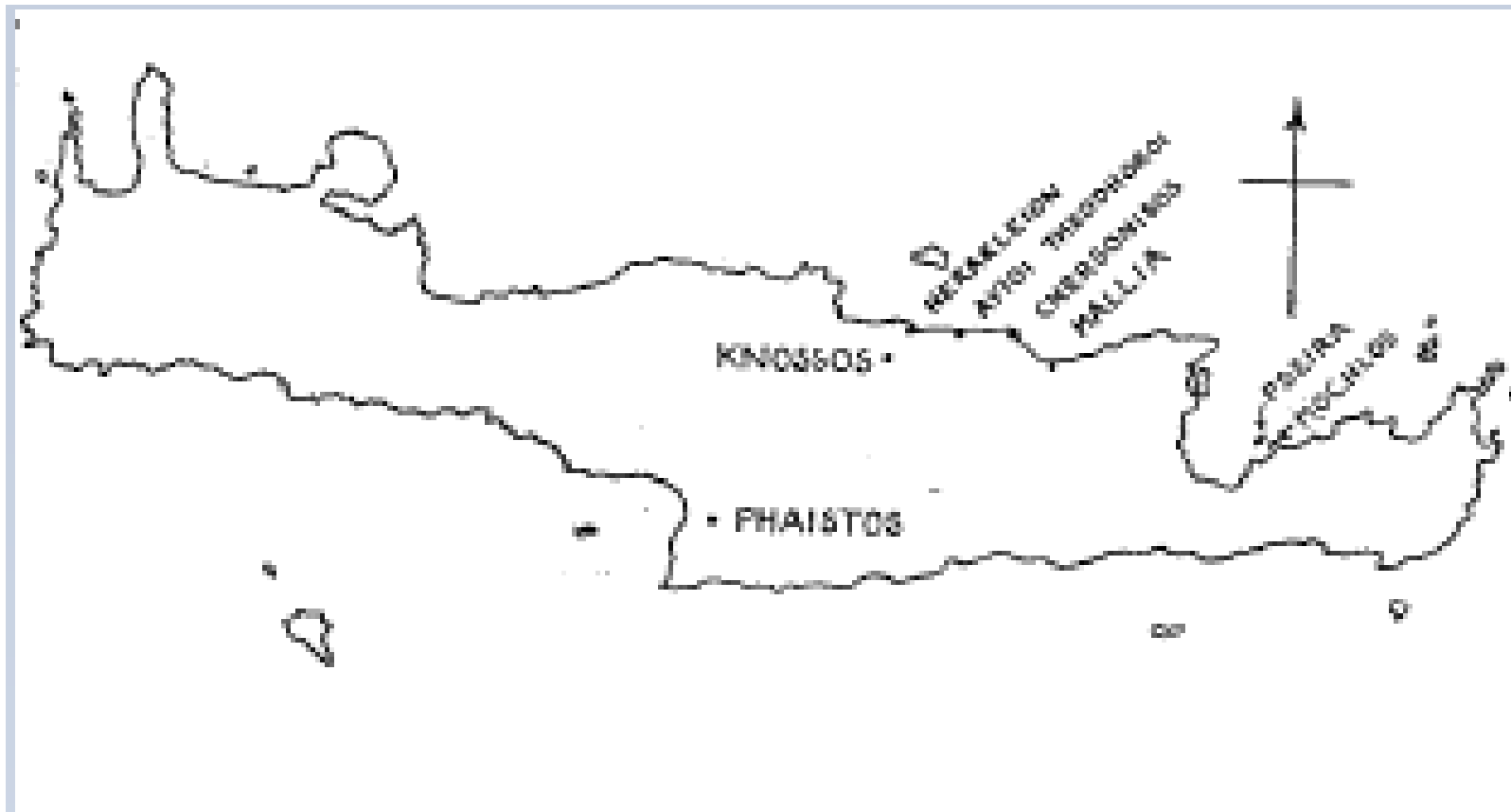
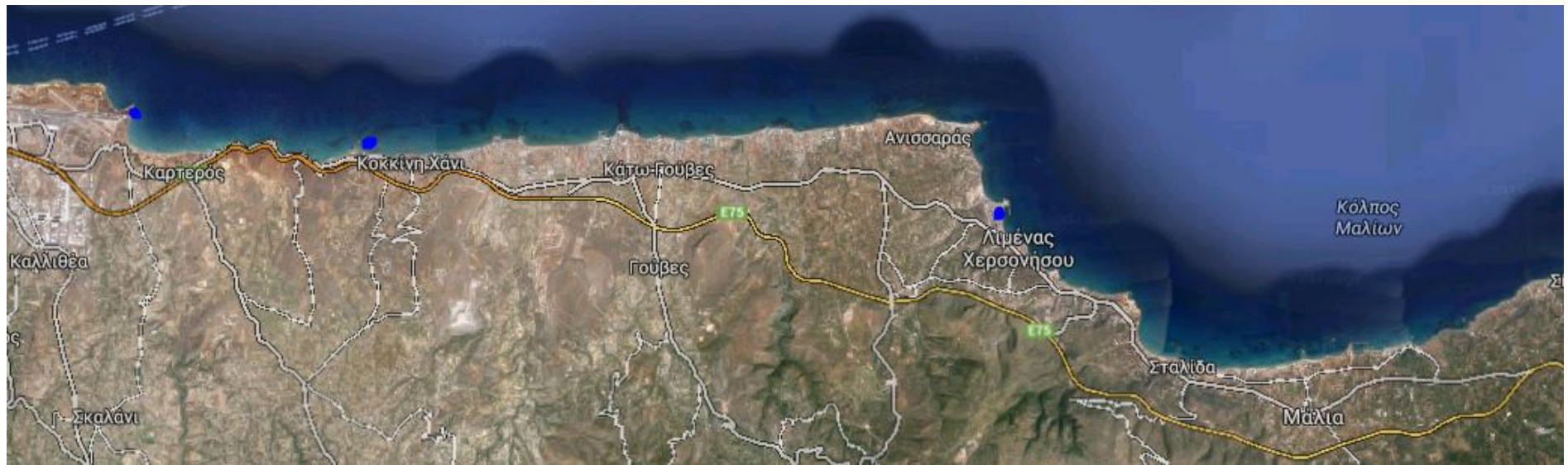
*Μίνως γὰρ παλαιάτατος ὢν ἀκοῆ ἴσμεν ναυτικὸν ἐκθήσατο καὶ τῆς
νῦν Ἑλληνικῆς θαλάσσης ἐπὶ πλεῖστον ἐκράτησε καὶ τῶν
Κυκλάδων νήσων
ἤρξέ τε καὶ οἰκιστῆς πρῶτος τῶν πλείστων ἐγένετο(...)
(Θουκ. 1.4.1)*

*(...)πάρεξ Μίνωός τε τοῦ Κνωσίου καὶ εἰ δὴ τις ἄλλος
πρότερος τούτου ἤρξε τῆς θαλάσσης(...)(Ἡροδ. 3.122)*

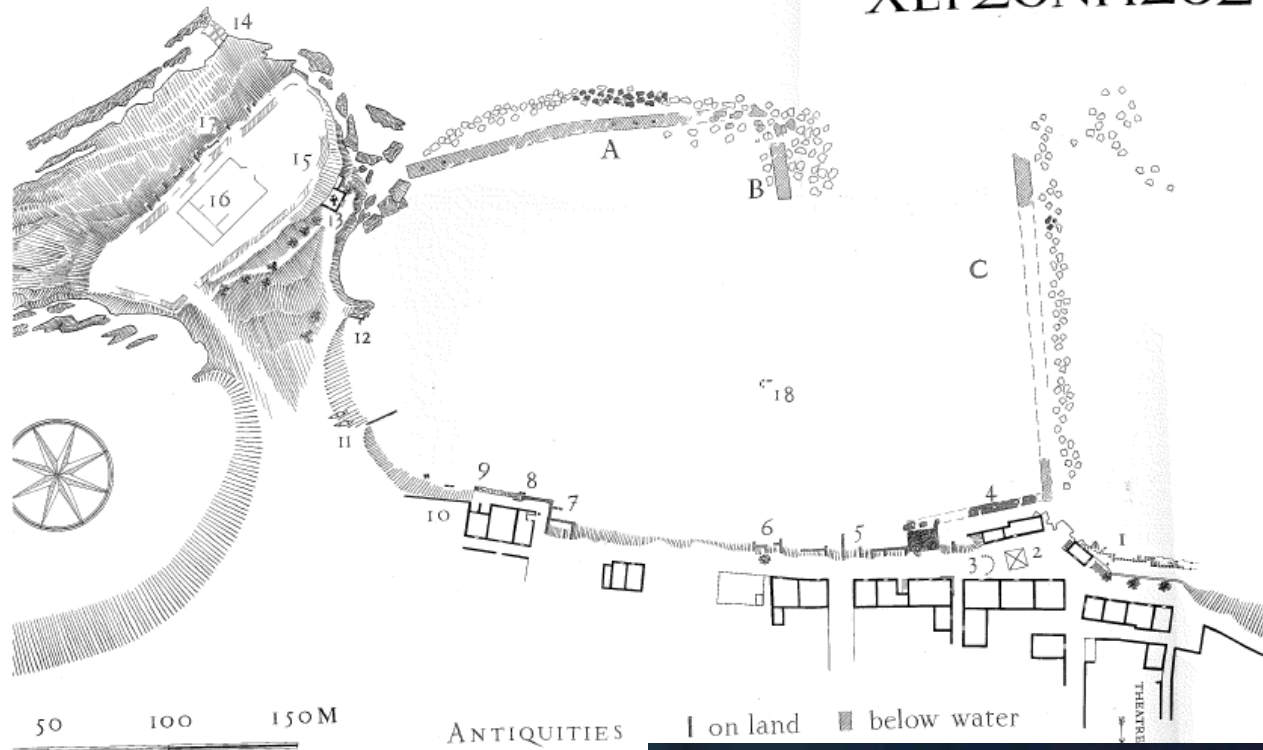
*(...)Μίνως(...) δύναμιν πολλὴν κατὰ θάλατταν κεκτημένος(...)
(Πλατ. Νόμοι, IV 706)*

*(...)ὥς κατασκευάσαντος Μίνω πρῶτου τὴν τάξιν τῶν νόμων(...)
(Ἀριστ. Πολιτικά, II, 1271β)*

*(...)Μίνω μὲν οὖν πρεσβύτατον ὄντα βασιλεῦσαι τῆς νήσου,
καὶ κτίσαι πόλεις οὐκ ὀλίγας ἐναυτῆ, τούτων δ' ἐπιφανεστάτας τρ
εῖς, Κνωσὸν μὲν ἐν τοῖς πρὸς τὴν Ἀσίαννεύουσι μέρεσι τῆς νήσου,
Φαιστὸν δ' ἐπὶ θαλάττης ἐστραμμένην ἐπιμεσημβρίαν, Κυδωνίαν
δ' ἐν τοῖς πρὸς ἐσπέραν κεκλιμένοις τόποις κατ' ἀντικρὺ τῆς
Πελοποννήσου.(Διοδ. V. 78)*

ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ

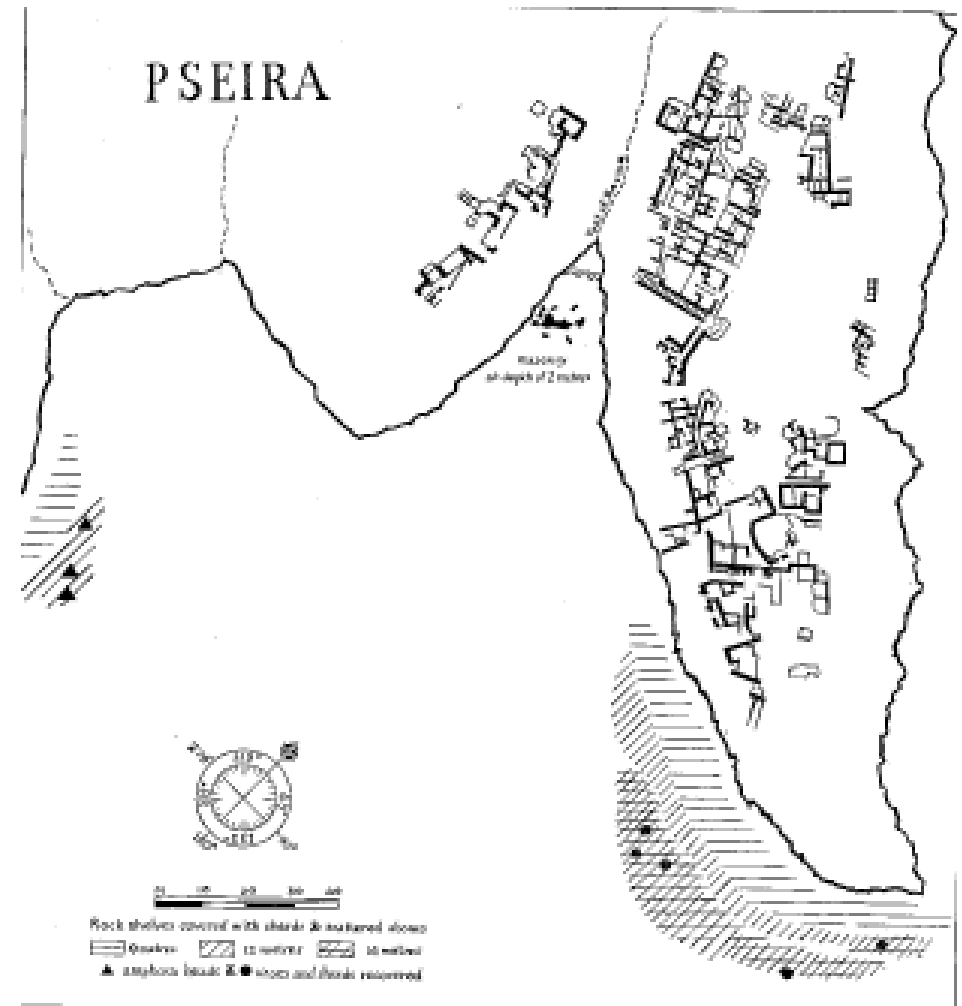

ΜΟΧΛΟΣ

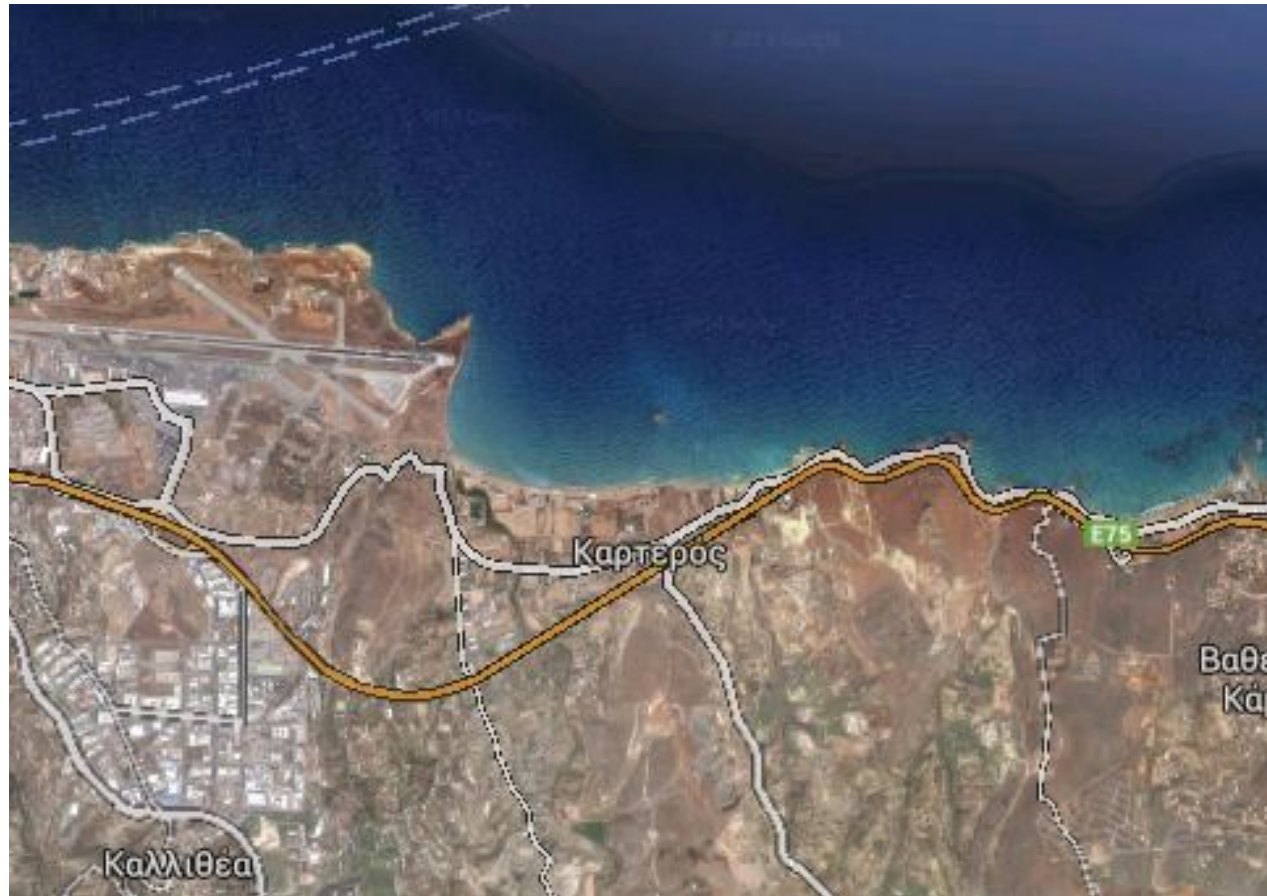

ΨΕΙΡΑ

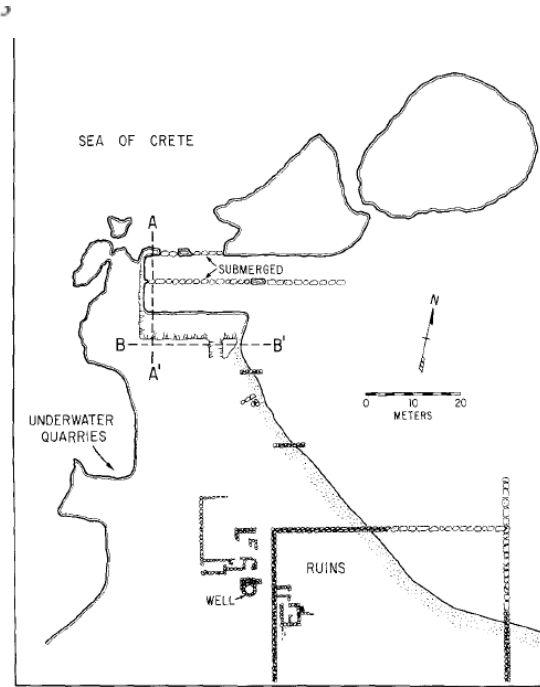
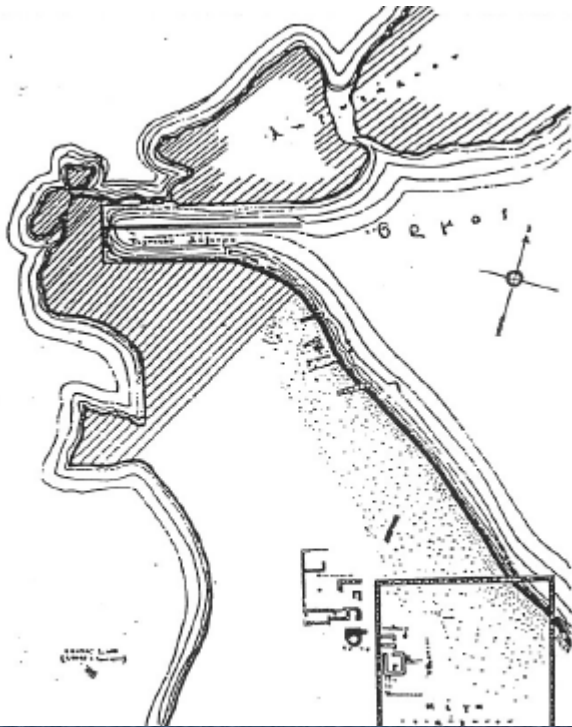

ΑΜΝΙΣΟΣ

NIPOY XANI

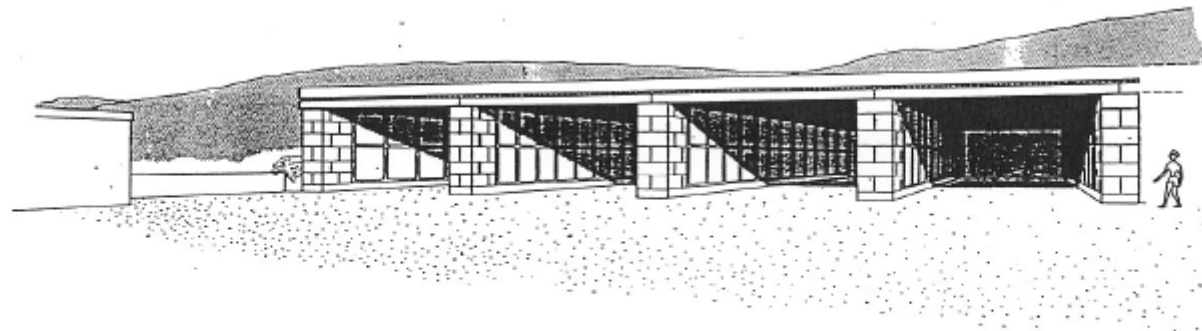

KOMMOΣ

KOMMOS ---

BUILDING P LOOKING EAST
JOSEPH W. SHAW / MARTA SHAW / GIULIANA BIANCO 1985

Fig. 9. Kommos, restored drawing of Building P (by Giuliana Bianco).

ΓΙΑΤΙ ΑΠΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΤΑ ΛΙΜΑΝΙΑ ΑΠΌ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

- Λόγω των αλλαγών στη στάθμη της θάλασσας και της βύθισης των ακτών
- Λόγω των καταστροφών από τα κύματα και τις καταιγίδες, τα οποία έχουν αλλοιώσει, σε μεγάλο βαθμό, τα απομεινάρια των μινωικών κτιρίων.
- Οι αλλαγές που επέφερε το τσουνάμι που ακολούθησε την θηραϊκή έκρηξη, καθώς και οι σεισμοί από τους οποίους πλήττεται η περιοχή.
- Η ανθρώπινη παρέμβαση, με την ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας και την δημιουργία σύγχρονων λιμανιών και ιχθυοτροφείων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Betancourt, P.P. and Banou, S.E. , «Pseira and Minoan sea-trade» στο *Aegaeum* 7, Liege 1991, 107-109.
- Branigan, K., «Minoan colonialism» στο *BSA* 76, Αθήνα 1981, 23-33.
- Cadogan, G. , «A Minoan Thalassocracy?» στο *The Minoan Thalassocracy. Myth and Reality*, Στοκχόλμη 1984, 13-15.
- Chaniotis, A. , «Introduction: Diversity, complementarity and connectivity in the Aegean and in Crete» στο *Μελετήματα* 53, Αθήνα 2008, 1-10.
- Chryssoulaki, S. , «The imaginary navy of Minoan Crete: Rocky Coasts and probable harbours» στο *Aegaeum* 25, Liege and Austin 2005, 77-89.
- Doumas, Chr. , «Γαία περίρρυτος. Some thoughts on "neo-Minoan" mythology» στο *PHILISTOR: Studies in Honor of Costis Davaras*, Φιλαδέλφεια 2012, 25-34.
- Hood, S. , «A Minoan Empire in the Aegean in the 16th and 15th centuries B.C.?» στο *The Minoan Thalassocracy. Myth and Reality*, Στοκχόλμη 1984, 33-37.
- Leatham, J. and Hood, S. , «Sub-Marine exploration in Crete, 1955» ,στο *BSA* 53-54, Λονδίνο 1958-1959, 263-280.
- Mountjoy, P.A. και Ponting, M.J. , « The Minoan thalassocracy reconsidered: provenance studies of LH II A/ LM I B pottery from Phylakopi, Ay. Irini and Athens» στο *BSA* 95, Αθήνα 2000, 173-184.

- Schafer, J. , «Amnisos - Harbour-Town of Minos?» στο *Aegaeum* 7, Liege 1991, 111-115.
- Shaw, J.W. , «Bronze Age Aegean Harboursides» στο *Thera and the Aegean World III*, τ. 1, Λονδίνο 1990, 420-437.
- Shaw, C.M. , «Late Minoan I building J/T, and Late Minoan III buildings N and P at Kommos: Their nature and possible uses as residences, palaces, and/or emporia» στο *Scripta Mediterranea* 6, Τορόντο 1985, 1-5.
- Shaw, J.W and C.M. , «A proposal for Bronze Age Aegean ship-sherds in Crete» στο *TRORIS* 5, Αθήνα 1999, 369-374.
- Shaw, J.W and C.M. , *Kommos I: The Kommos Region and Houses of the Minoan Town*, New Jersey 1995.
- Starr, G.C. , «The myth of the Minoan Thalassocracy» στο *Historia: Zeitschrift fur alte Geschichte*, τ. 3, Wiesbaden 1954, 282-291.
- Raban, A. , «Minoan and Canaanite Harbours» στο *Aegaeum* 7, Liege 1991, 129-145.
- Wiener, H.M. , «Trade and Rule in Palatial Crete» στο *The Function of the Minoan Palaces*, Στοκχόλμη 1987, 261-266.